

**MINISTERSTWO RODZINY,
PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ**

Warszawa, 3 października 2019 r.

Marcin Zieleniecki
Podsekretarz Stanu

DPS.I.053.635.2019.AP

**Stowarzyszenie Polski
Instytut Praw Głuchych**

Zawiadomienie o sposobie załatwienia petycji

Minister Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej po rozpatrzeniu złożonej przez Stowarzyszenie Polski Instytut Praw Głuchych petycji zarejestrowanej pod nr 65, dotyczącej nowelizacji ustawy o rencie socjalnej poprzez całkowite zniesienie pułapki rentowej w 2019 r., działając na podstawie art. 13 ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. z 2018 r. poz. 870), informuje.

Na podstawie art. 10 ust. 6 ustawy z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz.U. z 2019 r. poz. 1455, z późn. zm.) prawo do renty socjalnej zawiesza się za miesiąc, w którym zostały osiągnięte przychody w łącznej kwocie wyższej niż 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia za kwartał kalendarzowy ostatnio ogłoszonego przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego do celów emerytalnych. Aktualnie od dnia 1 września 2019 r. do dnia 30 listopada 2019 r. zawieszenie następuje po przekroczeniu kwoty przychodu wynoszącej 3 387,50 zł.

Zasadniczym celem świadczeń przyznawanych z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych jest zapewnienie środków utrzymania osobom ubezpieczonym, które nie mogą kontynuować pracy zarobkowej (ubezpieczenia) z przyczyn naturalnych (tj. po osiągnięciu określonego przez przepisy wieku emerytalnego) lub utraty zdolności do pracy z powodu stanu zdrowia.

Renta z tytułu niezdolności do pracy jest świadczeniem zabezpieczającym przed skutkami częściowej lub całkowitej niezdolności do pracy z powodu naruszenia sprawności organizmu przed osiągnięciem wieku emerytalnego. Warunkiem nabycia prawa do renty na podstawie ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U. z 2018 r. poz. 1270, z późn. zm.) jest powstanie niezdolności do pracy (całkowitej lub częściowej) w czasie ubezpieczenia (lub w jednym ze wskazanych w art. 57 ust. 1 pkt 3 okresów składkowych i nieskładkowych), bądź nie później niż w ciągu 18 miesięcy od jego ustania.

Prawo do renty z tytułu niezdolności do pracy mogą uzyskać tylko te osoby, którym stan zdrowia ogranicza lub uniemożliwia osiągnięcie dochodów z pracy i którym ta renta ma zastąpić utracone zarobki. Świadczenie rentowe ma zatem zapewnić ubezpieczonemu środki na utrzymanie w sytuacji, w której nie może on podjąć pracy, nie zaś pełnić rolę dodatkowego źródła przychodów. Należy podkreślić, że - w rozumieniu art. 12 ust. 2 ustawy o emeryturach i rentach FUS - całkowicie niezdolną do pracy jest osoba, która utraciła zdolność do wykonywania jakiegokolwiek pracy.

Świadczenie w postaci renty socjalnej przeznaczone jest natomiast dla osób, które z powodu wcześniej powstałej niezdolności do pracy nie miały możliwości podjęcia pracy zawodowej, a tym samym nie miały możliwości uzyskania okresów składkowych i nieskładkowych niezbędnych do ubiegania się w przyszłości o rentę z tytułu niezdolności do pracy. Celem renty socjalnej jest kompensowanie braku możliwości nabycia uprawnień do świadczeń z systemu ubezpieczeń społecznych ze względu na to, że całkowita niezdolność do pracy powstała przed wejściem na rynek pracy.

Renty socjalne są finansowane w całości z budżetu państwa. Wśród warunków uzyskania prawa do renty socjalnej brak jest wymogu posiadania jakiegokolwiek stażu ubezpieczeniowego. Przepisy dopuszczają jednak możliwość osiągnięcia przez osobę uprawnioną do renty socjalnej dochodów z tytułu pracy bądź innej działalności zarobkowej podlegającej ubezpieczeniu społecznemu. W polskim prawie nie ma bowiem przepisów zakazujących wykonywanie zatrudnienia.

Wolność wyboru pracy i jej rodzaju zagwarantowane zostały m.in. w art. 65 ust. 1 Konstytucji RP oraz art. 10 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. Kodeks pracy (Dz. U. z 2019 r. poz. 1040, z późn. zm.). Natomiast przepisy ustaw w zakresie zabezpieczenia społecznego umożliwiają łączenie pracy z prawem do pobierania m.in. emerytury, renty oraz renty socjalnej, wprowadzając jednak pewne ograniczenia.

W świetle powyższego obecnie obowiązujące rozstrzygnięcia w zakresie prawa do renty socjalnej, choć być może nie spełniają oczekiwań wszystkich zainteresowanych, należy uznać za optymalne. Rozwiązanie, zapewniające ograniczoną kumulację przychodów z dwóch źródeł, gwarantuje zainteresowanym o wiele więcej, aniżeli wymagają tego konstytucyjne standardy w zakresie prawa do pracy i zabezpieczenia społecznego.

Instytucja zawieszalności powoduje więc jedynie konieczność dokonania przez te osoby wyboru między możliwością pobierania renty socjalnej oraz uzyskiwania przychodu z tytułu zatrudnienia w wysokości nie przekraczającej 70% przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia, a możliwością osiągnięcia przychodu powodującego zawieszenie tego świadczenia.

Porównując przesłanki nabycia renty socjalnej oraz renty z tytułu niezdolności do pracy należy zauważyć, że nie występuje tożsamość tych świadczeń. Nie zachodzi w związku z powyższym sytuacja powodująca konieczność zrównania uprawnień powyższych grup osób w zakresie pułapu zawieszania prawa do świadczeń.

FODSEKREKARZ S.A.
Marcin Ziętaniecki